

Reducerea și controlul zgomotului

Eliminarea sau reducerea zgomotului excesiv la locul de muncă reprezintă mult mai mult decât o responsabilitate legală pentru angajatori; aceasta este, de asemenea, și în interesul comercial al organizației. Cu cât mediul de muncă este mai sigur și mai sănătos cu atât este mai redusă probabilitatea unor fenomene costisitoare precum absenteismul, accidentele și lipsa de eficiență. Această fișă descrie în linii mari principalele măsuri care ar trebui luate pentru a reduce și controla zgomotul la locul de muncă.

Etapele reușitei

Zgomotul poate constitui o problemă în multe locuri de muncă, nu numai pe șantierele de construcții și în fabrici, dar și în alte activități, fie că este vorba de ferme sau baruri, școli sau săli de concerte. Indiferent care este locul de muncă, există trei etape cheie ale prevenirii efectelor nocive ale zgomotului pentru lucrători:

- evaluarea riscurilor;
- în funcție de rezultatele evaluării, punerea în aplicare a măsurilor necesare pentru prevenirea și controlul riscurilor;
- monitorizarea periodică și analiza eficienței măsurilor puse în aplicare.

Evaluarea riscurilor

Amploarea și tipul evaluării riscurilor depind de scopul și amploarea problemei la fiecare loc de muncă, dar trebuie luate în considerare toate riscurile generate de zgomot. Astfel, modul în care zgomotul poate să determine creșterea riscului de accidentare într-o fabrică trebuie analizat în paralel cu riscul de pierdere a auzului indusă de zgomot (PAIZ).

Elementele cheie ale evaluării riscului

- Identificați diferitele riscuri legate de expunerea la zgomot în cadrul organizației voastre. De exemplu :

- Există lucrători expuși la zgomote puternice, cu riscul potențial de pierdere a auzului indusă de zgomot ?
 - Există la locul de muncă substanțe periculoase care pot mări riscul unor tulburări auditive?
 - Generează zgomotul dificultăți de comunicare pentru anumite sarcini de muncă, mărinad astfel riscul de accidentare?
 - Este natura zgomotului aceea care contribuie la stresul în muncă în cadrul organizației ?
- Identificați lucrătorii care pot fi afectați de zgomot și cum pot fi afectați, inclusiv personalul temporar și cu program redus, precum și lucrătorii aparținând grupurilor cu risc specific, cum sunt femeile gravide.
 - Evaluați măsurile care sunt deja puse în aplicare și decideți măsurile care trebuie luate în viitor.
 - Înregistrați toate concluziile și comunicați-le lucrătorilor și reprezentanților acestora.

Luarea de măsuri pentru prevenirea sau controlul riscurilor

Există o ierarhie a măsurilor de control care pot fi aplicate pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor :

- Eliminarea zgomotului la sursă ;
- Combaterea zgomotului la sursă ;
- Măsuri colective de control prin organizarea muncii și amenajarea locului de muncă;
- Echipamentul individual de protecție.

Eliminarea zgomotului la sursă

Eliminarea zgomotului la sursă este cea mai eficientă modalitate de prevenire a riscurilor și trebuie luată în considerare ori de câte ori sunt achiziționate echipamente tehnice noi sau sunt proiectate noi locuri de muncă. O politică de achiziție propice unui mediu de muncă lipsit de zgomot sau cu zgomot redus reprezintă metoda cea mai eficientă, din punct de vedere al costurilor, pentru prevenirea sau controlul zgomotului. Unele State Membre dispun de o bază de date destinată sprijinirii întreprinderilor în alegerea echipamentelor tehnice.

Combaterea zgomotului la sursă

Reducerea zgomotului, fie la sursă fie pe calea de propagare, trebuie să reprezinte elementul central major al programelor de control al zgomotului, ținând cont de proiectarea și întreținerea atât a echipamentului cât și a locului de muncă.

O serie de măsuri tehnice de control pot conduce la aceasta, prin :

- izolarea sursei de zgomot, prin intermediul carcasării acesteia, fonoizolării sau amortizării vibrațiilor prin intermediul suspensiilor metalice sau pneumatice sau a suporturilor din elastomer ;
- reducerea zgomotului la sursă sau pe calea de propagare prin

utilizarea incintelor fonoizolante și a ecranelor, montarea de atenuatoare sau amortizoare de zgomot la eșapare sau prin reducerea turației de așchiere, de ventilare sau a vitezei de impact.

- ☑ înlocuirea sau modificarea mașinilor - utilizarea în special a transmisiilor prin curea în locul transmisiilor zgomotoase prin roți dințate, sau a sculelor electrice în locul celor pneumatice ;
- ☑ aplicarea de materiale mai silențioase - cum ar fi o îmbrăcăminte din cauciuc la recipientele de alimentare sau colectare, benzi transportoare și vibratoare ;
- ☑ reducerea activă a zgomotului (« anti-zgomot ») în anumite situații;
- ☑ efectuarea unei întrețineri preventive întrucât, pe măsură ce se uzează piesele, nivelul de zgomot se poate modifica.

Măsuri colective de control

În cazul în care zgomotul nu poate fi controlat în mod corespunzător la sursă trebuie luate alte măsuri în scopul reducerii expunerii lucrătorilor la zgomot. Este vorba de modificarea următoarelor elemente :

- ☑ locul de muncă - absorbția zgomotului într-o cameră (de ex. instalarea unui plafon absorbant acustic) poate avea un efect semnificativ asupra reducerii expunerii lucrătorilor la zgomot ;
- ☑ organizarea muncii (de ex. utilizarea metodelor de lucru care necesită o expunere mai redusă la zgomot); și
- ☑ echipamentul tehnic - modul de instalare și amplasare a acestuia poate avea o mare importanță în reducerea expunerii lucrătorilor la zgomot.

Trebuie să se țină cont de ergonomia tuturor măsurilor de control al zgomotului. Atunci când măsurile de control al zgomotului creează disconfort lucrătorilor în îndeplinirea sarcinilor de muncă, există tendința de a le modifica sau înlătura, ceea ce le face ineficiente.

Echipamentul individual de protecție

Echipamentul individual de protecție (EIP), cum sunt antifonanele interne sau externe, trebuie să fie utilizate ca o ultimă soluție, după ce au fost epuizate toate măsurile de eliminare sau reducere a sursei de zgomot. Aspectele care se iau în considerare atunci când se utilizează EIP sunt următoarele:

- ☑ EIP ales trebuie să corespundă tipului și duratei zgomotului și să fie, de asemenea, compatibil cu alte echipamente individuale de protecție utilizate;
- ☑ lucrătorii trebuie să aibă posibilitatea de a alege între mai multe variante de echipament individual de protecție auditivă, astfel încât să selecteze cea mai confortabilă soluție;
- ☑ mulți lucrători, cum sunt conducătorii auto, polițiștii, piloții și cameramanii, au nevoie de antifonane externe sau căști de audiție, echipate adesea cu un dispozitiv de anulare activă a zgomotului (AAZ) în scopul asigurării unei comunicări clare și minimizării riscului de accidentare;
- ☑ EIP trebuie să fie depozitat și întreținut în mod corect; și
- ☑ este necesară instruirea cu privire la motivele pentru care EIP este necesar, cum trebuie acesta să fie utilizat, depozitat și întreținut.

Informare și instruire

Lucrătorii trebuie să fie informați și instruiți pentru a înțelege și

gestiona riscurile legate de zgomot. Informarea și instruirea trebuie să includă următoarele aspecte:

- ☑ riscurile la care sunt expuși lucrătorii precum și măsurile luate pentru eliminarea sau reducerea acestora ;
- ☑ rezultatele evaluării riscurilor și a oricăror măsuri adoptate pentru combaterea zgomotului, inclusiv explicarea semnificației acestora;
- ☑ măsurile de control al zgomotului și de protecție auditivă, inclusiv echipamentul individual de protecție;
- ☑ de ce și cum sunt identificate și raportate simptomele privind tulburările auditive;
- ☑ situațiile în care lucrătorii au dreptul la supraveghere medicală și scopul acesteia.

Monitorizarea riscurilor și măsuri de control

Angajatorii trebuie să verifice în mod regulat ca măsurile puse în aplicare pentru reducerea și controlul zgomotului să funcționeze în mod eficient. În funcție de expunerea lor la zgomot, lucrătorii au dreptul la o supraveghere medicală corespunzătoare. Atunci când este cazul, trebuie întocmite fișe medicale individuale, iar informațiile comunicate lucrătorilor. Concluziile obținute ca urmare a supravegherii medicale trebuie utilizate la analiza riscurilor și a măsurilor de control.

Participarea lucrătorilor

Consultarea lucrătorilor reprezintă o cerință legală și permite asigurarea implicării lor în procedurile de securitate și sănătate și îmbunătățirea acestora. Utilizarea cunoștințelor lucrătorilor contribuie la identificarea corectă a pericolelor și la implementarea de soluții eficiente. În acest scop, reprezentanții lucrătorilor joacă un rol important. Lucrătorii trebuie să fie consultați asupra măsurilor de securitate și sănătate înainte de introducerea unei noi tehnologii sau a unor produse noi.

Legislație

Directiva 2003/10/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de agenți fizici (zgomot) a fost adoptată în anul 2003. Această Directivă urmează să fie transpusă în legislația națională a tuturor Statelor Membre până la 15 februarie 2006 (1).

Articolul 5, paragraful 1 al directivei prevede, ținând cont de progresul tehnic și de măsurile disponibile pentru controlul riscului la sursă, că „riscurile care rezultă din expunerea la zgomot trebuie eliminate la sursă sau reduse la nivelul minim”. Directiva stabilește, de asemenea, o nouă valoare limită de expunere zilnică la zgomot de 87 dB(A).

(1) Înlocuiește Directiva 86/188/EEC

Informații suplimentare

Această fișă informativă face parte din campania Săptămâniei Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă 2005. Alte fișe informative și informații suplimentare privind zgomotul sunt disponibile on-line la adresa: <http://ew2005osha.eu.int>. Legislația UE în domeniul securității și sănătății în muncă poate fi consultată on-line la adresa: <http://europa.eu.int/eur-lex/>

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao, Spania
Tel: (34-94) 479 43 60, Fax: (34-94) 479 43 83
E-mail: information@osha.eu.int

© Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă. Reproducerea este autorizată cu condiția precizării sursei.

